

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 dla interwencji I.14.3 Doskonalenie zawodowe kadr doradczych - moduł 1 Podstawowe i uzupełniające szkolenia dla doradców rolniczych

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Robert Telus

/podpisano elektronicznie/

Warszawa, 02 maja
2023 r.

Podstawa prawna

Wytyczne zostały wydane na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (Dz.U. poz. 412).

Obowiązywanie wytycznych

Niniejsze wytyczne obowiązują od dnia 4 maja 2023 r.

Spis treści

Sygnatura wytycznych.....	1
I. Słownik pojęć.....	4
II. Wykaz skrótów	6
III. Informacje ogólne	7
IV. Przyznawanie pomocy	7
IV.1. Warunki podmiotowe	8
IV.2. Warunki przedmiotowe	8
IV.3. Szczególne zasady przyznawania pomocy	9
IV.4. Termin składania WOPP	10
V. Wypłata pomocy	10
VI. Zobowiązania beneficjenta.....	11
VII. Warunki zwrotu pomocy	12

I. Słownik pojęć

beneficjent – podmiot, któremu przyznano pomoc na podstawie umowy

egzamininy – egzamininy podstawowe, egzamininy uzupełniające, egzamininy podstawowe specjalizacyjne i egzamininy uzupełniające specjalizacyjne, o których mowa w art. 114-116 ustawy PS WPR

lista doradców rolniczych - lista, prowadzona przez dyrektora CDR, o której mowa w art. 113 ustawy PS WPR

lista ekspertów przyrodniczych – lista, prowadzona przez dyrektora CDR, o której mowa w art.113 ustawy PS WPR

metodyki doradzania – metodyki doradzania opracowane przez CDR, o których mowa w art. 114 ustawy PS WPR

ostateczny odbiorca – osoba ubiegająca się o wpis na listę doradców rolniczych lub listę ekspertów przyrodniczych, lub osoba wpisana na te listy

regulamin naboru wniosków – regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy, o którym mowa w art. 4 ustawy PS WPR

rozporządzenie 2021/2115 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013

rozporządzenie o doskonaleniu zawodowym - rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania szkoleń podstawowych i szkoleń uzupełniających, egzaminów podstawowych i egzaminów uzupełniających oraz uzyskiwania specjalizacji przez doradców rolniczych wydane na podstawie art. 117 ustawy PS WPR

szkolenia – szkolenia podstawowe, szkolenia uzupełniające, szkolenia podstawowe specjalizacyjne i szkolenia uzupełniające specjalizacyjne, o których mowa w art. 114 i 116 ustawy PS WPR

umowa – umowa o przyznaniu pomocy, o której mowa w art. 93 ustawy PS WPR

ustawa o FP – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

ustawa o finansowaniu WPR – ustawa z dnia 26 stycznia 2023 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej na lata 2023-2027

ustawa o JDR – ustawa z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego

wytyczne w zakresie podziału środków – wytyczne horyzontalne z dnia 13 kwietnia 2023 r. w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

ustawa PS WPR – ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

wytyczne podstawowe – wytyczne podstawowe dotyczące pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

wytyczne przeliczeniowe - wytyczne dotyczące ustalania wysokości kwoty środków EFRROW do przyznania pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

wytyczne szczegółowe – wytyczne szczegółowe dotyczące przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy dla Interwencji I.14.3 Doskonalenie zawodowe kadr doradczych w ramach PS WPR moduł 1. Podstawowe i uzupełniające szkolenia dla doradców rolniczych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

II. Wykaz skrótów

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

CDR – Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie

EFRROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

I.14.3 – kod interwencji „Doskonalenie zawodowe kadr doradczych” stosowany w PS WPR

I.14.3.1 – kod modułu 1 interwencji I.14.3 „Podstawowe i uzupełniające szkolenia dla doradców rolniczych” stosowany w PS WPR

MRiRW – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

ODR – ośrodek doradztwa rolniczego

PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

WOPP – wniosek o przyznanie pomocy

WOP – wniosek o płatność pośrednią lub końcową

III. Informacje ogólne

1. Niniejsze wytyczne uzupełniają wytyczne podstawowe w odniesieniu do interwencji I.14.3 Doskonalenie zawodowe kadr doradczych moduł 1. Podstawowe i uzupełniające szkolenia dla doradców rolniczych.
2. Niniejsze wytyczne określają:
  - 1) warunki przyznawania pomocy;
  - 2) warunki realizacji operacji;
  - 3) formę, w jakiej przyznawana jest pomoc, oraz wysokość pomocy udzielanej beneficjentowi;
  - 4) warunki wypłaty pomocy;
  - 5) zobowiązania beneficjenta;
  - 6) warunki zwrotu pomocy.
3. Wsparcie w ramach interwencji I.14.3 realizuje cel przekrojowy XCO polegający na modernizacji sektora przez sprzyjanie dzieleniu się wiedzą, innowacji i cyfryzacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, a także zachęcanie do ich wykorzystywania¹.
4. Wytyczne szczegółowe zostały wydane w celu prawidłowej realizacji przez ARiMR zadań związanych z przyznawaniem, wypłatą i zwrotem pomocy, w szczególności do opracowania zaproszenia do złożenia wniosku o przyznanie pomocy, regulaminu naboru wniosków oraz procedur dotyczących przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy.

IV. Przyznawanie pomocy

1. Pomoc przyznaje się:
  - 1) Centrum Doradztwa Rolniczego, działającemu na podstawie ustawy o JDR;
  - 2) w celu zapewnienia wysokiej jakości doradztwa rolniczego poprzez doskonalenie zawodowe kadr doradczych, co przyczynia się do realizacji celu

---

¹ Cel przekrojowy określony w art. 6 ust. 2 rozporządzenia 2021/2115

przekrojowego XCO, polegającego na modernizacji sektora przez sprzyjanie dzieleniu się wiedzą, innowacji i cyfryzacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, a także zachęcanie do ich wykorzystywania;

- 3) na organizację i przeprowadzenie szkoleń podstawowych i uzupełniających oraz związanych z tymi szkoleniami egzaminów dla osób ubiegających się o wpis lub wpisanych na listę doradców rolniczych lub listę ekspertów przyrodniczych prowadzone przez CDR;
  - 4) na organizację i przeprowadzenie szkoleń podstawowych specjalizacyjnych i uzupełniających specjalizacyjnych oraz związanych z tymi szkoleniami egzaminów dla osób wpisanych na listę doradców rolniczych;
  - 5) na prowadzenie list, zgodnie z przepisami ustawy PS WPR i rozporządzenia o doskonaleniu zawodowym, regulaminem naboru wniosków i umową;
  - 6) jeżeli są spełnione warunki przyznania pomocy określone w przepisach² oraz w regulaminie naborów wniosków i umowie;
  - 7) w wysokości nieprzekraczającej kwoty określonej w wytycznych w zakresie podziału środków dotyczących podziału środków, ustalonej zgodnie z wytycznymi przeliczeniowymi oraz z uwzględnieniem wysokości współfinansowania krajowego ze środków publicznych z budżetu państwa określonego w wytycznych przeliczeniowych.
2. Nabór WOPP przeprowadza się raz na cały okres realizacji PS WPR.
  3. Podziału środków na poszczególne lata wdrażania PS WPR dokona CDR w WOPP, z jednoczesnym uwzględnieniem warunku, że realizacja operacji następuje w 6 etapach.
  4. Ocena WOPP będzie przeprowadzana według podstawowej kolejności, określonej w wytycznych podstawowych.

IV.1. Warunki podmiotowe

Pomoc jest przyznawana CDR, prowadzącemu listy doradców na podstawie art. 113 ustawy PS WPR oraz szkolenia i egzaminy na podstawie art. 114 i 116 ustawy PS WPR.

---

² 1) ustawa PS WPR;

2) rozporządzenie o doskonaleniu zawodowym.

IV.2. Warunki przedmiotowe

Pomoc przyznaje się, jeżeli:

- 1) ostatecznym odbiorcą operacji jest doradca rolniczy lub ekspert przyrodniczy wpisany na odpowiednią listę lub osoba ubiegająca się o wpis na listę doradców rolniczych lub listę ekspertów przyrodniczych, spełniająca wymogi, o których mowa w art. 113 ustawy PS WPR;
- 2) operacja będzie realizowana zgodnie z warunkami realizacji operacji, określonymi w regulaminie naboru wniosków i w umowie;
- 3) prowadzenie listy doradców rolniczych i listy ekspertów przyrodniczych oraz szkolenia i egzaminy będą realizowane zgodnie z przepisami ustawy PS WPR i rozporządzenia o doskonaleniu zawodowym;
- 4) realizacja szkoleń i egzaminów będzie bezpłatna dla ostatecznych odbiorców, z wyłączeniem kosztów dojazdu tych odbiorców, kosztu zapewnienia sprzętu IT i dostępu do sieci Internet w szkoleniach organizowanych z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej;
- 5) wpis na listę doradców rolniczych lub listę ekspertów przyrodniczych będzie bezpłatny dla ostatecznych odbiorców, a listy te będą prowadzone bezpłatnie dla ostatecznych odbiorców.

IV.3 Szczególne zasady przyznawania pomocy

1. CDR realizuje szkolenia na podstawie programów i z wykorzystaniem materiałów szkoleniowych, zatwierdzonych przez MRiRW oraz przeprowadza egzaminy na podstawie zatwierdzonych przez MRiRW testów końcowych.
2. Pomoc jest przyznawana w formie kosztów jednostkowych za realizację szkoleń i związanych z nimi egzaminów oraz w formie kwoty ryczałtowej w wysokości 15% kosztów szkoleń i egzaminów na prowadzenie listy doradców rolniczych i listy ekspertów przyrodniczych, stanowiących załącznik do umowy.
3. Wysokość stawek za osobogodzinę szkoleń w ramach kategorii typologicznych szkoleń oraz wysokość stawek za dodatkowe elementy szkoleń mogą ulegać zmianie. MRiRW przekazuje ARiMR informację o zmianie wysokości tych stawek wraz ze wskazaniem terminu od kiedy te zmiany obowiązują. Zmiana tego rodzaju nie wymaga zmiany umowy.

4. W ramach I.14.3.1 przewiduje się możliwość ubiegania się o wyprzedzające finansowanie, o którym mowa w ustawie o finansowaniu WPR oraz w wytycznych podstawowych.
5. MRiRW przekazuje ARiMR:
  - 1) metodyki doradzania, zatwierdzone przez MRiRW;
  - 2) informację o szczególnych wymaganiach dotyczących prowadzenia listy doradców rolniczych i listy ekspertów przyrodniczych;
  - 3) wysokość stawek za osobogodzinę szkoleń w ramach kategorii typologicznych szkoleń oraz wysokość stawek za dodatkowe elementy szkoleń;
  - 4) informację o konieczności przeprowadzenia określonego rodzaju szkoleń i termin, w którym CDR powinien dane szkolenia przeprowadzić.
6. Metodyki doradzania i informacja o szczególnych wymaganiach dotyczących prowadzenia listy doradców rolniczych i listy ekspertów przyrodniczych mogą ulec zmianie. Minister przekazuje ARiMR zmienione metodyki doradzania wraz ze wskazaniem terminu rozpoczęcia ich obowiązywania. Zmiana metodyk nie wymaga zmiany umowy.
7. Złożony WOPP może być zmieniany z inicjatywy CDR w zakresie dotyczącym załączanych dokumentów oraz wnioskowania o wyprzedzające finansowanie. WOPP może być zmieniany przez wnioskodawcę w terminie 7 dni po dniu zakończenia naboru WOPP.

IV.4. Termin składania WOPP

Termin składania WOPP nie może być krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 45 dni.

V. Wyplata pomocy

1. Pomoc jest wypłacana beneficjentowi na podstawie WOP, złożonego w terminie określonym w umowie, jeżeli:
  - 1) beneficjent zrealizował operację lub jej etap zgodnie z warunkami określonymi w ustawie PS WPR, w rozporządzeniu o doskonaleniu zawodowym, regulaminie naboru wniosków oraz umowie;
  - 2) beneficjent zrealizował bądź realizuje zobowiązania określone w umowie;
  - 3) beneficjent udokumentował zrealizowanie operacji lub jej etapu;
  - 4) są spełnione warunki wypłaty pomocy.

2. Każdy etap operacji kończy się złożeniem WOP.
3. Płatność będzie dokonywana na podstawie kosztów jednostkowych za osobogodzinę szkolenia z uwzględnieniem formy szkolenia (oddzielne stawki dla szkoleń w formule stacjonarnej i szkoleń w formule zdalnej) oraz z uwzględnieniem dodatkowych elementów szkoleń dotyczących: czasu trwania szkolenia, kosztów akomodacyjnych, kosztów wykładowców zewnętrznych, egzaminu oraz stawki ryczałtowej na prowadzenie list doradców w wysokości 15% wynikającej z kosztów szkoleń i egzaminów.
4. W przypadku szkoleń nietypowych, których koszty nie mogły być wzięte pod uwagę do wyliczenia kosztów jednostkowych, dopuszcza się wykorzystanie do określenia wysokości płatności metodę projektów budżetu.
5. Do WOP dołącza się dokumenty potwierdzające realizację operacji lub jej etapu.
6. ARiMR może dokonać doboru próby dokumentów, które zobowiązany jest przedstawić beneficjent w celu potwierdzenia realizacji operacji lub jej etapu zgodnie z warunkami określonymi w regulaminie naboru wniosków, w umowie, ustawie PS WPR i rozporządzeniu o doskonaleniu zawodowym.
7. Operacja podlega ocenie przez ostatecznych odbiorców szkoleń, zgodnie z zasadami określonymi w umowie.

VI. Zobowiązania beneficjenta

1. Beneficjent zobowiązuje się do spełnienia warunków określonych w przepisach ustawy PS WPR i rozporządzenia o doskonaleniu zawodowym, regulaminie naboru wniosków oraz realizacji operacji zgodnie z postanowieniami umowy, w szczególności do:
  - 1) zrealizowania operacji i złożenia WOP końcową w terminie określonym w umowie;
  - 2) niefinansowania operacji z udziałem środków publicznych stanowiących środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, z niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) lub stanowiących środki pochodzące z innych źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi;
  - 3) osiągnięcia celu operacji w terminie określonym w umowie;
  - 4) realizacji szkoleń zgodnie z programami zatwierdzonymi przez MRiRW;

- 5) zapewnienia ustawicznych szkoleń osób wpisanych na listę doradców rolniczych i listę ekspertów przyrodniczych, w szczególności w zakresie zmian w metodykach, opracowywanych przez CDR i zatwierdzanych przez MRRW;
  - 6) zrealizowania operacji bez pobierania żadnych opłat od ostatecznych odbiorców, z wyłączeniem kosztu dojazdu uczestników do miejsca szkolenia oraz kosztu zapewnienia sprzętu IT i dostępu do sieci Internet w szkoleniach z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej;
  - 7) badania opinii odbiorców szkoleń po zakończeniu szkolenia na temat:
    - a) jakości usług szkoleniowych, z których skorzystali,
    - b) wykładowców, którzy prowadzili szkolenia,
    - c) bazy dydaktyczno - lokalowej,- poprzez stosowanie anonimowych ankiet, wypełnianych przez odbiorców szkoleń, według wzoru stanowiącego załącznik do umowy;
  - 8) niezwłocznego poinformowania ARiMR o prawomocnym orzeczeniu sądu o zakazie dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o FP.
2. W okresie realizacji operacji beneficjent jest zobowiązany do zachowania warunków przyznania pomocy określonych w regulaminie naboru wniosków i umowie.

VII. Warunki zwrotu pomocy

1. Agencja żąda od beneficjenta zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy w przypadku:
  - 1) ustalenia niezgodności realizacji operacji z przepisami ustawy PS WPR, rozporządzenia o doskonaleniu zawodowym, regulaminem naboru wniosków oraz umową;
  - 2) niezrealizowania lub nierealizowania zobowiązań określonych w umowie;
  - 3) nieudokumentowania zrealizowania operacji lub jej etapu;
  - 4) stwierdzenia finansowania operacji z udziałem środków publicznych stanowiących środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, z niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) lub stanowiących środki pochodzące z innych źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi;

- 5) stwierdzenia niezachowania warunków przyznania pomocy w okresie realizacji operacji;
  - 6) prowadzenia szkoleń niezgodnie z programami szkoleń lub warunkami realizacji operacji;
  - 7) niezapewnienia aktualizacji listy doradców lub listy ekspertów przyrodniczych na stronie internetowej CDR;
  - 8) niezapewnienia bezpłatnego udziału dla uczestniczących w szkoleniu ostatecznych odbiorców, bezpłatnych egzaminów oraz bezpłatnego prowadzenia listy doradców rolniczych i listy ekspertów przyrodniczych, z zastrzeżeniem o którym mowa w pkt 4 części IV.2.
2. Sankcje zostaną określone w umowie.